

Dr hab. Violetta Wróblewska, prof. UMK
Dziekan Wydziału Humanistycznego UMK

Dr hab. Andrzej Moroz, prof. UMK
Prodziekan ds. współpracy z zagranicą,
organizacji i rozwoju
Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia
Wydziału Humanistycznego UMK

Raport z hospitacji zajęć i analizy ankiet studenckich za rok akademicki 2021/2022

1) Hospitacje

W roku akademickim 2021/2022 odbyły się hospitacje 26 zajęć prowadzonych przez etatowych nauczycieli akademickich Wydziału Humanistycznego i pracowników zatrudnionych na podstawie umów cywilnoprawnych.

W związku ze zmianami w organizacji roku akademickiego spowodowanymi pandemią hospitacje objęły zarówno zajęcia stacjonarne, jak i zdalne. Zajęcia w trybie zdalnym były prowadzone synchronicznie, z wykorzystaniem platformy MS Teams. Podobnie jak w roku poprzednim, hospitujący zajęcia stwierdzają dobre opanowanie przez nauczycieli i studentów narzędzi do pracy na odległość. Wśród zalet trybu zdalnego wskazywana jest ponownie możliwość szerszego wykorzystywania materiałów audiowizualnych i zasobów internetowych, natomiast ciągle problemem pozostaje strategia aktywizowania wszystkich uczestników zajęć podczas pracy bez włączonych kamer.

Wszystkie wizytowane zajęcia zostały ocenione wysoko i bardzo wysoko. W protokołach hospitacji zwracano uwagę zarówno na kompetencje dydaktyczne pracowników, sprawność dostosowywania języka wypowiedzi do potrzeb i poziomu grupy, jak i na umiejętność zapewnienia przyjaznej atmosfery i komfortu pracy w czasie zajęć. W komentarzach zawierających zalecenia dla prowadzących zajęcia hospitujący wskazują na potrzebę:

- aktywizowania większej liczby uczestników zajęć;
- dbałości o metody weryfikowania wiedzy i umiejętności;
- systematycznego utrwalania opracowanego materiału;
- urozmaicenia zajęć;
- archiwizacji prac pisemnych;
- upewniania się, czy przekaz został zrozumiany;
- stosowania adekwatnego stylu i poziomu języka;
- zapewniania informacji zwrotnej;
- odpowiedniego powiązania zajęć z treściami i metodami określonymi w sylabusach;
- korelacji danych zajęć z całościowym programem kierunku.

Wszystkie oceny i uwagi zawarte w formularzach hospitacji zostały przyjęte i potwierdzone podpisem przez prowadzących zajęcia.

2) Analiza ankiet (ocena zajęć dydaktycznych)

W listopadzie br. studenckie ankiety zawierające oceny zajęć dydaktycznych prowadzonych przez pracowników etatowych Wydziału Humanistycznego zostały przeanalizowane przez bezpośrednich przełożonych. Raporty z analizy, w postaci wypełnionych formularzy ewaluacyjnych, przedstawiono prodziekanowi ds. kształcenia. Ankiety dotyczące zajęć realizowanych przez osoby niebędące członkami katedr Wydziału Humanistycznego były analizowane bezpośrednio przez władze dziekańskie. Wgląd do ukrytych komentarzy jest zarezerwowanych dla dziekan Wydziału Humanistycznego, dr hab. Violetty Wróblewskiej, prof. UMK.

Tegoroczna ewaluacja wykazała poprawę ocen w przypadku kilku pracowników w stosunku do wyników ankiet z roku 2020/2021. Jednak ze względu na brak dostępu przez bezpośrednich przełożonych i przez samych pracowników do ukrytych komentarzy trudno w niniejszym raporcie w pełni stwierdzić, w jakim stopniu zgłaszane w poprzednich latach problemy zostały efektywnie usunięte.

Wyniki przeanalizowanych ankiet za rok 2021/2022 w odniesieniu od **kryteriów 1-3 i 6-8 (pytania o przygotowanie prowadzącego do zajęć, efektywne wykorzystywanie czasu przeznaczanego na zajęcia, sprawiedliwe ocenianie, kulturę osobistą, dostępność na konsultacjach)** nie odbiegają zasadniczo od ocen odnotowanych w poprzednim badaniu. W większości przypadków prowadzący zostali ocenieni dobrze lub bardzo dobrze. Natomiast, podobnie jak w roku akademickim 2020/2021, wystawione oceny i komentarze wskazują dość często problem z **kryterium 2 – dotyczącym jasnego i zrozumiałego sposobu realizacji zajęć**. Ze względu na lakoniczną formułę ankiet i brak dostępu do pogłębionych komentarzy w tym zakresie, nie można stwierdzić, czy wpływ na gorszą ocenę tego kryterium miał zdalny tryb pracy w części semestru zimowego. Niemniej dbałość o komunikatywność przekazu i zapewnianie informacji zwrotnej pozostają aspektami procesu dydaktycznego, na które należy zwrócić szczególną uwagę.

Niższe oceny i komentarze krytyczne dotyczące **kultury osobistej** w tegorocznym badaniu są sporadyczne, jednakże muszą być one poddane wnikliwej analizie i skłonić do autoewaluacji.

W mniejszym stopniu niż w latach ubiegłych, ale nadal w sposób dość widoczny zaznacza się różnica pomiędzy niższymi wynikami **kryteriów 4, 5 i 9 (realizacja programu i efektów zawartych w sylabusie oraz ocena wartości zajęć)** a ocenami pozostałych punktów ankiety. Otwartym więc pozostaje pytanie, w jakiej mierze te oceny odzwierciedlają niedoskonałości w realizacji procesu dydaktycznego przez poszczególnych prowadzących, a w jakim zakresie wynikają one z niedookreślenia / niezrozumienia sformułowania powyższych kryteriów w ankiecie. Niewątpliwie oceny te wskazują na stałą konieczność rzetelnego, szczegółowego przygotowania sylabusów (z precyzyjnym określeniem programów, efektów uczenia się, literatury obowiązkowej / fakultatywnej, warunków i kryteriów zaliczenia) i zaznajamiania z nimi na początku semestru uczestników zajęć. Należy także powtórzyć apel o uświadamianie studentom celowości realizowanych na poszczególnych zajęciach treści i efektów w powiązaniu za całościowym programem kierunku. Jednakże ponownie pojawia się przypuszczenie, że niższe oceny kryterium 9 wynikają także ze zbyt ogólności sformułowania „wartościowe zajęcia”. Na kierunkach neofilologicznych daje się zauważyć także pewien kontrast pomiędzy ocenami zajęć z praktycznej nauki języka a ewaluacją innych przedmiotów (zwłaszcza o charakterze teoretycznym, nastawionych na efekty z zakresu wiedzy), na korzyść tych pierwszych. W tym kontekście ciągle bardzo ważnym wyzwaniem pozostaje uwrażliwienie studentów na specyfikę studiów o profilu ogólnoakademickim (a nie praktycznym), ale także umiejętne wykazywanie powiązań, niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej, pomiędzy zdobywaną wiedzą (np. z zakresu literatury, kultury, językoznawstwa)

a umiejętnościami praktycznymi. Może warto rozważyć organizację częstszych (np. na początku każdego semestru) spotkań zespołu dydaktycznego ze studentami danego kierunku w celu omówienia założeń programowych, co pozwoliłoby lepiej zrozumieć relacje pomiędzy poszczególnymi przedmiotami oraz wartość ogólnoakademickiego modelu kształcenia.

Niska zwrotność ankiet (jeszcze niższa w roku 2020/2021), niedoskonałości formuły badania, w tym poddawana szerokiej krytyce strategia ukrywania komentarzy, to przyczyny, które sprawiają, według autorów raportów na Wydziale Humanistycznym, że obecny proces ewaluacji zajęć jest mało miarodajny. Dotyczy to zarówno możliwości diagnozowania problemów, jak i traktowania ankiet jako narzędzia oceny okresowej pracowników. Niemniej wnioski, które udało się wyprowadzić z badania stanowią punkt wyjścia do podjętych już działań naprawczych. Z pracownikami omawiane są problemy wynikające z analizy ankiet, prowadzony jest proces autoewaluacji, w kilku przypadkach rozważana jest zmiana przydziału zajęć, planowane są hospitacje interwencyjne, modyfikacje w zakresie realizowanych na zajęciach treści i metod pracy, poddaje się wnikliwej kontroli sylabusy. Na kilku kierunków prowadzone są prace nad zmianami programowymi.

3) Uwagi dotyczące uczelnianego procesu ankietyzacji

Sygnalizowana wyżej niedoskonałość sposobów ewaluacji zajęć skłania autorów raportów do ponownienia postulatów o dokonanie dogłębnej reformy systemu ankietyzacji na UMK w celu poprawienia zwrotności oraz zwiększenia przydatności ankiet. Zwraca się uwagę, że często w ankietach pojawiają się oceny skrajne, co w przypadku niskiej zwrotności sprawia, że trudno je traktować jako rzetelnego źródła informacji o jakości pracy dydaktycznej ewaluowanych w ten sposób nauczycieli akademickich.

Ze strony kierowników jednostek wydziałowych i wielu innych pracowników zgłaszana jest, jeszcze dobitniej niż poprzednio, krytyka formuły ukrytych komentarzy (która – notabene – nie przełożyła się, na Wydziale Humanistycznym na zwiększenie zwrotności ankiet). Pracownicy podnoszą problem utraty celowości ankiet zawierających dane statystyczne, które niewiele mówią o konkretnych problemach, jeśli nie są one uzupełnione opiniami studenckimi dostępnymi dla nauczycieli akademickich i ich bezpośrednich przełożonych. Informacja tylko o liczbie ukrytych komentarzy jest częstokroć wskazywana jako powód frustracji, tym większej, że pracownicy i kierownicy jednostek wydziałowych nie otrzymują w ten sposób uwag, do których mogliby się ustosunkować, a także potraktować je jako wskazówkę do rozpoznania konkretnych problemów oraz podjęcia ewentualnych działań naprawczych. Podnoszona jest też kwestia negatywnego wpływu ukrywania komentarzy na akademicką kulturę jakości (przedstawiane są np. takie opinie: „[...] *Możliwość ukrywania komentarzy daje poczucie, że anonimowość ankiety nie w pełni chroni autora. W obecnej formie wypowiedzi studentów są donosami. [...]*” / „[...] *Jego [pomysłu wprowadzenia możliwości ukrywania komentarzy] uzasadnienie opierające się na argumentie, że pozwoli na szybką reakcję przełożonych w sytuacjach skrajnych, w których rzeczywiście student może obawiać się skutków swojej negatywnej opinii o prowadzącym, jest KURIOZALNE w sytuacji, gdy dostęp do nich dziekan wydziału ma PO UPLYWIE od jednego SEMESTRU (w wypadku zajęć w semestrze letnim) do nawet całego ROKU (w wypadku zajęć z semestru zimowego 2021/22). [...]*”).

Ponadto kierownicy jednostek wydziałowych ponownie zgłaszają propozycje zmian procesu ankietyzacji:

- rozważenie wprowadzenia obowiązku wypełnienia ankiet;
- uwzględnianie tylko tych ankiet, które zostały wypełnione przez co najmniej 51% uczestników zajęć;

- obowiązek komentarzy uzasadniających w przypadku wystawienia najniższej oceny za dane kryterium;
- opracowania systemowych sposobów zachęcania studentów do wypełnienia ankiet;
- modyfikacja i doprecyzowania kryteriów oceny (na przykład, warto rozważyć, czy jest zasadnym podział na 2 odrębnie oceniane pozycje w ankiecie punktów 4. „Program zajęć zawarty w sylabusie został w całości zrealizowany” i 5. „Treść zajęć i sposób ich prowadzenia umożliwiły osiągnięcie zawartych w sylabusie efektów kształcenia.”. Przy okazji warto też nadmienić, że termin „efekty kształcenia” jest nieadekwatny do obecnie przyjętego nazewnictwa, powinno być „efekty uczenia się”);
- sformułowanie dodatkowych instrukcji dla studentów obcokrajowców wyjaśniających skalę ocen stosowaną w ankiecie;
- umożliwienie wglądu do ankiet koordynatorom kierunkowym współpracującym z władzami wydziałowymi w procedurze obsady zajęć dydaktycznych;
- zmianę harmonogramu procesu ankietyzacji, aby pracownicy mogli się zapoznać z oceną swoich zajęć przed rozpoczęciem kolejnego roku akademickiego.

Dr hab. Andrzej Moroz, prof. UMK
Prodziekan ds. współpracy z zagranicą, organizacji i rozwoju
Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia
Wydział Humanistyczny UMK
w miejscu

Toruń, 20 grudnia 2022 r.

Dr hab. Violetta Wróblewska, prof. UMK
Dziekan Wydziału Humanistycznego UMK
w miejscu

Dr hab. Arkadiusz Karwacki, prof. UMK
Przewodniczący Uczelnianej Rady ds. Jakości Kształcenia
w miejscu

PROJEKT

Rekomendacje Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia opracowane na podstawie studenckich ankiet i hospitacji zajęć prowadzonych na Wydziale Humanistycznym UMK w roku akademickim 2021/2022

W nawiązaniu do Zarządzenia nr 255 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 18 listopada 2020 r. w sprawie procedury oceny zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia – uwzględniając opracowane przez prodziekana ds. kształcenia, dra hab. Piotra Sadkowskiego, prof. UMK, w porozumieniu z kierownikami katedr wyniki ankiet studenckich oraz hospitacji zajęć – przygotowała rekomendacje dotyczące usprawnienia procesu dydaktycznego na Wydziale Humanistycznym UMK.

1. Informacja o stanie realizacji rekomendacji (usprawnień) zadeklarowanych w raporcie z roku poprzedniego oraz efektach wdrożenia tych rekomendacji

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia w badaniu z roku poprzedniego, odnosząc się do wyników ankiet z roku akademickiego 2020/2021, sformułowała pięć rekomendacji szczegółowych. Przede wszystkim ponawianym od wielu lat postulatem jest realizacja działań zmierzających do zwiększenia stopnia zwrotności ankiet studenckich. Komisja zasugerowała, aby efekt ten osiągnąć poprzez kontynuowanie corocznych spotkań studentów z władzami dziekańskimi, których celem jest omówienie wyników wcześniejszych procesów ankietyzacji oraz zwrócenie uwagi na fakt uwzględniania sugestii studenckich w modyfikacjach programów studiów. Zgodnie z nią sugerowane spotkania ze studentami odbyły się w marcu 2022 roku. Prócz tego standardowym działaniem podejmowanym przy okazji przeprowadzania procedury oceny zajęć dydaktycznych było zachęcanie studentów do wyrażania swej opinii na temat funkcjonowania procesu dydaktycznego przez władze rektorskie, dziekańskiej oraz poszczególnych pracowników prowadzących zajęcia. Jak jednak pokazują wyniki bieżącego procesu, działania te nie przełożyły się w sposób znaczący na wzrost zwrotności.

Wracając kolejny rok z rzędu rekomendacją było wskazanie na nieadekwatność niektórych pytań zawartych w formularzu ankiety. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia zwróciła przy tym uwagę na potrzebę wskazywania studentom bezpośredniej zależności między nabywaną wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi a ich

skutkami praktycznymi oraz odmienności kształcenia na profilu ogólnoakademickim i praktycznym. Z uwagi na złożoność procedury ankietowej i zależność od prawnych rozwiązań podejmowanych na szczeblu rektorskim rekomendacja ta została przekazana Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia. Według dostępnych informacji prace nad zmianami procedury ankietyzacyjnej są w toku.

Wśród rekomendacji sformułowanych w poprzednim badaniu przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia pojawiło się zalecenie związane z dbałością o terminowe umieszczanie w systemach informatycznych uczelni sylabusów przedmiotowych zawierających m.in. jednoznaczne informacje o stosowanych metodach dydaktycznych, zakresie podejmowanych na zajęciach problemów oraz zasadach oceny. W kontekście tej rekomendacji prodziekan ds. kształcenia zalecał przed rozpoczęciem procesu kształcenia w semestrze zimowym roku 2022/2023 uzupełnienie sylabusów przedmiotowych ze szczególnym zwróceniem uwagi na wstawienie informacji o przebiegu procesu dydaktycznego w określonym cyklu kształcenia. Prócz tego członkowie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia przeprowadzili na początku semestru zimowego roku akademickiego 2022/2023 audyt wszystkich sylabusów zajęć prowadzonych na wydziale. Informacje o niedociągnięciach zostały przekazane osobom prowadzącym oraz władzom dziekańskim. Z tym problemem wiąże się kolejna rekomendacja dotycząca sugestii związanej z ograniczeniem procesu dydaktycznego realizowanego za pomocą metod i technik kształcenia na odległość. W kontekście tego faktu władze wydziału konsekwentnie stosowały zasady sformułowane w zarządzeniach JM Rektora, czego efektem było rygorystyczne przestrzeganie zakresu przygotowywanej przez pracownika dokumentacji oraz dokładne analizowanie zasadności zgłaszanych przez pracowników próśb dotyczących zarówno procesu realizacji części zajęć dydaktycznych w sposób zdalny, jak i działań związanych z jednorazowymi zmianami przebiegu tego procesu. Efektem podjętych działań było wyraźne ograniczenie liczby godzin zajęć realizowanych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość.

Wśród sformułowanych rekomendacji pojawiła się również sugestia rozmów z pracownikami nisko ocenianymi w procesie ankietyzacji. W tym zakresie stosowne działania są podejmowane na bieżąco przez władze dziekańskie. Przede wszystkim wyniki ankiet były brane pod uwagę podczas przebiegającego w ostatnim czasie na wydziale procesu ocen okresowych. W sytuacjach wątpliwych komisje oceniające zalecały przeprowadzenie hospitacji zajęć w okresie najbliższym. Dodatkowo w sytuacjach wymagających szybkiej reakcji miały miejsce rozmowy z pracownikami dotyczące kwestii pojawiających się w ankietach, względnie zgłaszanych bezpośrednio przez studentów.

2. Porównanie uzyskanych wyników pomiaru z wynikami z 3 poprzednich pomiarów

Wyniki tegorocznego procesu oceny zajęć dydaktycznych z perspektywy ankiet studenckich oraz hospitacji zajęć prowadzonych przez pracowników nie odbiegają w znacznym stopniu od wyników trzech wcześniejszych procesów. Przede wszystkim należy odnotować, że nieznacznie spadła sumaryczna zwrotność ankiet studenckich i w bieżącym badaniu jest ona najniższa w grupie porównywanych wyników 23,25%, co nie zmienia faktu, że jest ona wyższa od średniej uczelnianej (11,35%). Warto również podkreślić, że oceny wszystkich uwzględnionych w badaniu aspektów funkcjonowania uczelni są wyższe niż w dwóch poprzednich badaniach ankietowych. Najwyższy wzrost zanotowano w kategorii efektywności wykorzystywania przez prowadzących czasu na realizację zajęć (wzrost o 0,1%). Jak można wobec tego przypuszczać ocena procesu dydaktycznego z perspektywy globalnej nie budzi większego niepokoju i lokuje się na poziomie wartości średnich zanotowanych w skali całego uniwersytetu. Porównanie bieżącego procesu ankietyzacji z wynikami pomiarów przeprowadzonych w trzech poprzednich latach akademickich prezentuje poniższa tabela.

Czynnik/rok akademicki	2021/2022	2020/2021	2019/2020	2018/2019
Zwrotność	23,25%	25,83%	24,29%	25,67%
Ogólna ocena zajęć	4,65	4,59	4,60	4,64
Ocena prowadzącego	4,68	4,63	4,63	4,68
Ocena osiągniętych efektów uczenia	4,58	4,53	4,53	4,57
Prowadzący był dostępny dla studentów na konsultacjach	4,77	4,73	4,73	4,79
Prowadzący wykazywał właściwy poziom kultury osobistej	4,77	4,75	4,73	4,77
Prowadzący był zawsze przygotowany do zajęć	4,73	4,68	4,70	4,75
Prowadzący efektywnie wykorzystywał czas przeznaczony na zajęcia	4,65	4,55	4,58	4,61
Prowadzący ocenił studentów sprawiedliwie	4,65	4,61	4,58	4,64
Prowadzący realizował zajęcia w sposób jasny i zrozumiały	4,52	4,44	4,47	4,53
Program zajęć zawarty w sylabusie został w całości zrealizowany	4,69	4,65	4,64	4,67
Treść zajęć i sposób ich prowadzenia umożliwiły osiągnięcie zawartych w sylabusie efektów kształcenia	4,56	4,49	4,50	4,55
To były wartościowe zajęcia	4,48	4,44	4,45	4,48

3. Opis podstawowych problemów wymagających działań naprawczych (usprawniających)

Pomimo dość wysokiej – dobrej i bardzo dobrej – oceny procesu dydaktycznego istnieją jego elementy, które wymagają szczególnej uwagi władz dziekańskich i rektorskich:

- (1) Pomimo podejmowanych działań ze strony władz dziekańskich w bieżącym roku zanotowano spadek zwrotności ankiet studenckich. Do pewnego stopnia był on związany ze zmniejszeniem się liczby osób studiujących na wydziale, nie zmienia to jednak faktu, że kontynuowanie prac nad zmianą tego zjawiska jest konieczne. Niska zwrotność ankiet studenckich utrudnia bowiem ewaluację procesu kształcenia oraz zastosowanie odpowiednich procedur jego udoskonalania. Problem ten był wyraźnie podnoszony przez kierowników katedr w kontekście formułowanych komentarzy do procesu oceny zajęć dydaktycznych.
- (2) W tegorocznych ankietach jeszcze silniej niż w latach ubiegłych pojawiają się głosy krytyczne dotyczące samego procesu ankietyzacji. Główne kwestie z tym związane łączą się w gruncie rzeczy w trzy grupy. Po pierwsze, wskazuje się na problem z samą strukturą ankiety, w której ukryte komentarze nie przekładają się w żaden sposób na podnoszenie jakości kształcenia i podejmowanie działań naprawczych. Prócz tego problemem konstrukcyjnym są pytania, które nie są we właściwy sposób rozumiane przez studentów (realizacja programu, osiągnięcie efektów uczenia się oraz wartościowość zajęć). W tej grupie pojawiają się też sugestie związane z potrzebą wprowadzenia dodatkowych instrukcji dla obcokrajowców, którzy mogą nie rozumieć w sposób właściwy intencji niektórych pytań (np. nie rozumiejąc skali ocen, wybierają najniższą punktację zamiast najwyższej). Po drugie, nadal wskazuje się na wady obecnego harmonogramu przeprowadzania procesu ankietyzacji, co sprawia, że kluczowe dla obsady zajęć parametry są podawane do wiadomości osób decyzyjnych zbyt późno. Po trzecie, podkreśla się wyraźnie niemięrodojność ankiet wypełnianych

przez niewielki odsetek studentów, w efekcie konieczne jest podjęcie działań związanych z zachęcaniem studentów do udziału w samym procesie i ograniczaniu wagi wyników wygenerowanych przez niewielki odsetek studentów.

- (3) Powtarzającym się kolejny raz problemem jest kwestia związana z dokumentacją procesu kształcenia. Zwraca się w tym wypadku uwagę na dwa aspekty tego zjawiska. Przede wszystkim wskazuje się na potrzebę terminowego i szczegółowego uzupełniania sylabusów zajęć. Istotne jest, aby w sposób precyzyjny określać w nich przede wszystkim zakres przekazywanych treści programowych, zakładanych do osiągnięcia efektów uczenia się, wykazu literatury przedmiotu, a przede wszystkim warunków zaliczenia. Odrębną kwestią jest uzgadnianie problematyki określonych zajęć z założeniami programowymi realizowanego kierunku, celem wyeliminowania treści powtarzających się.
- (4) Istotnym elementem jest również modyfikacja procesu dydaktycznego na poziomie metod dydaktycznych. Zwraca się uwagę na wykorzystywanie w większym zakresie metod aktywizujących studentów – co dotyczy również nauki za pomocą metod i technik kształcenia na odległość – wprowadzenie systemów weryfikacji służących pełniejszemu sprawdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, posługiwanie się zróżnicowanymi metodami kształcenia. Przy tej okazji podkreśla się potrzebę wyjaśniania studentom celów studiów na profilu ogólnoakademickim i silniejszego akcentowania związku zdobywanej wiedzy z przyszłymi zadaniami praktycznymi.
- (5) Niewielki odsetek zawartych w ankietach uwag odnosi się do indywidualnego stosunku osób prowadzących do studentów. Z uwagi jednak na wagę tego problemu jest niezwykle istotne, aby kwestie tej natury każdorazowo stanowiły przedmiot rozmów wyjaśniających.

4. Wykaz działań usprawniających

Lp.	Rekomendacja	Osoba odpowiedzialna	Termin
1.	Podjęcie działań zmierzających do zwiększenia stopnia zwrotności ankiet studenckich przez zachęcanie do ich wypełniania oraz wskazywanie na skuteczność takiej procedury	Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia wspólnie z prodziekanem ds. studenckich i prodziekanem ds. kształcenia	Cykliczne spotkania władz dziekańskich ze studentami WH na początku 2. semestru roku akademickiego
2.	Podjęcie działań nad modyfikacją procedury ankietyzacji w związku z nieadekwatnością części pytań i niedostosowaniem samej ankiety do realiów procesu dydaktycznego	Informacja przekazania Uczelnianej Radzie ds. Jakości Kształcenia	W postaci niniejszej rekomendacji
3.	Zwrócenie uwagi na terminowe umieszczanie sylabusów zajęć w systemie informatycznym oraz uwzględnianie w nich metod kształcenia i kryteriów oceny , jak również zaznaczamiania z nimi studentów w czasie zajęć	Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia, przedstawiciele poszczególnych jednostek w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia	Koniec semestru letniego 2022/2023
4.	Zwrócenie uwagi na zmiany procesu kształcenia na poziomie metod	Wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia	Pierwszy kwartał 2023

	służące aktywizacji studentów oraz wskazywania powiązań wiedzy z działaniami praktycznymi	wspólnie z przedstawicielami kierunków w Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia	
5.	Podejmowanie działań w stosunku do osób naruszających zasady akademickie	Rekomendacja przekazana Dziekanowi WH, kierownikom katedr i koordynatorom kierunków	Wiosna 2023

5. Wnioski końcowe

Przeprowadzona w bieżącym roku akademickim ewaluacja będąca wynikiem procesu ankietyzacji oraz hospitacji zajęć wskazuje na generalnie stabilny poziom oceny pracowników, nieodbiegający w znacznym stopniu od ocen procesu kształcenia w strukturze całego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jak można przypuszczać, część zaproponowanych w ubiegłym roku rekomendacji straciła na znaczeniu, niemniej wiele ze wskazanych problemów nie zostało rozwiązanych w pełnym wymiarze i wymaga dalszych działań naprawczych.